

۱۴۹۹۱۵۷

فوریت‌های پزشکی در شرایط خاص

تألیف

دکتر سید

کارشناس ارشد بیهوشی، دانشگاه علوم پزشکی دزفول

صادق احمدی مازنی

کارشناس ارشد آموزش پرستاری داخلی جراحی، عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی دزفول

حمیدرضا آقابابائیان

کارشناس ارشد آموزش پرستاری داخلی جراحی، عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی دزفول

ناشر: گنج علم پزشکی

سرشناسه	پرورش، بتول، ۱۳۳۹ - Parvaresh, Batool
عنوان و نام پدیدآور	فوریت‌های پزشکی در شرایط خاص / تهیه و تألیف بتول پرورش، صادق احمدی‌مازین، حمیدرضا آقاباباییان.
مشخصات نشر	تهران : انتشارات حیدری، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	ج. (بدون شماره‌گذاری).
شابک	978-600-8532-04-0
وضعیت فهرست نویسی	فیفا
موضوع	اورژانس
موضوع	Medical emergencies
موضوع	اورژانس -- تکنیسین‌ها
موضوع	Emergency medical technicians
شناسه افزوده	احمدی‌مازین، صادق، ۱۳۶۲ -
شناسه افزوده	آقاباباییان، حمیدرضا، ۱۳۵۹ -
رده بندی کنگره	۱۳۹۵ ۹۴۷/۷۴ RC
رده بندی دیویی	۶۱۶/۰۲۵
شماره کتابشناسی ما	۴۳۱۴۴۴

ناشر کتب علوم پزشکی

فوریت‌های پزشکی در شرایط خاص

تألیف: بتول پرورش، صادق احمدی‌مازین، حمیدرضا آقاباباییان

نوبت و سال چاپ: اول ۱۳۹۵

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

چاپ و صحافی: غزال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۵۳۲-۰۴-۰

این اثر، مشمول قانون حمایت از مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ است. هر یک تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه مؤلف (ناشر)، منتشر یا پخش کند مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

مراکز پخش

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان شهدای ژاندارمری غربی، روبروی اداره پست پلاک ۱۲، طبقه اول، واحد ۲
تلفن: ۶۶۹۷۶۴۹۹ - ۶۶۹۷۶۴۷۸

فروشگاه ۱: خیابان انقلاب، روبروی دانشگاه، پاساژ فروزنده، طبقه همکف، پلاک ۳۲۳، تلفن: ۶۶۴۷۸۹۴۷

فروشگاه ۲: خیابان انقلاب، بین ۱۲ فروردین و فخر رازی، روبروی نشر جیحون، فروشگاه کتب پزشکی، ۶۶۴۹۹۲۱۴

فروشگاه ۳: قلهک، خیابان زرگنده، دانشگاه آزاد اسلامی، کتابفروشی دانشگاه تلفن: ۲۲۶۲۲۶۰۵

فروشگاه ۴: اراک، خیابان دکتر حسینی، فروشگاه نشر حیدری تلفن: ۲۲۳۴۸۸۳-۰۸۶۳

فروشگاه ۵: بجنورد، خیابان ۱۷ شهریور جنوبی، نبش کوچه پرتانی، پلاک ۳۱۳، فروشگاه نشر حیدری، تلفن ۰۵۸-۳۲۲۶۳۵۵۸

فروشگاه ۶: خرم‌آباد، دانشگاه علوم پزشکی کمالوند- فروشگاه نشر حیدری تلفن: ۲۲۳۴۸۸۳-۰۸۶۳

و کتابفروشی‌های معتبر سراسر کشور

قیمت: ۲۲۹۰۰۰ ریال

فهرست مطالب

۱۶.....	مقدمه
۱۷.....	فصل اول: آشنایی با عملیات نجات
۱۷.....	مقدمه
۱۸.....	نجات چیست؟
۱۸.....	وظیفه نجات گر در عملیات نجات از آوار
۱۹.....	فرماندهی نجات
۲۰.....	دسته نجات
۲۰.....	نکات مهم در عملیات نجات
۲۱.....	کار گروهی در عملیات نجات
۲۱.....	معیارها در جستجو و نجات
۲۱.....	معیار جستجو
۲۲.....	معیار دسترسی
۲۲.....	معیار کمک
۲۲.....	معیار رهاسازی
۲۲.....	معیار انتقال
۲۲.....	برنامه ریزی عملیات جستجو و نجات
۲۳.....	۱- رسیدگی به مصدومان سطحی
۲۳.....	۲- نجات فوری و کاوش در ساختمان‌هایی با آسیب کم
۲۳.....	علامت گذاری ساختمان‌ها پس از کاوش
۲۴.....	نکاتی مهم در بررسی و تجسس کسانی که زیر آوار مانده اند؟
۲۶.....	۳- اکتشاف عمیق تر و جایجایی محدود آوارها
۲۶.....	اصول جستجو و زنده یابی
۲۷.....	علامت گذاری
۲۷.....	مکان‌های نا امن
۲۷.....	محل‌ها و موقعیت قربانیان
۲۸.....	بیشترین مکان‌های محتمل
۲۹.....	یک مصدوم چگونه پاسخ می‌دهد؟
۳۰.....	استفاده از سنگ‌های جستجوگر
۳۱.....	تفاوت سنگ‌ها با دستگاه‌های زنده یاب
۳۱.....	انواع موقعیت یاب

۳۲	 بررسی تئوری‌های احتمالات در جستجو
۳۳	 عوامل تاثیر گذار در POD
۳۳	 انواع ساختمان ها
۳۴	 عامل ایجاد انواع آوار
۳۴	 بررسی و نفوذ به آوار
۳۴	 استفاده از روش stop
۳۴	 نکات مهم در عملیات برداشت آوار
۳۵	 عوامل موثر در سرعت عملیات
۳۶	 یوارسانی در آوار
۳۶	 مشخصات دستگاه‌های نجات دهنده
۳۷	 سلامت امدادگران اورژانس در صحنه حادثه
۳۷	 نظرات در صحنه
۳۹	 فصل دوم: اصول امداد و نجات
۳۹	 مقدمه
۴۰	 تعریف جستجو و نجات
۴۰	 مراحل جستجو و نجات
۴۰	 مباحث تئوری عملیاتیهای جستجو و نجات
۴۱	 اجزای مشکله یک عملیات کامل (جستجو و نجات)
۴۲	 آمادگی لازم یک نجاتگر در عملیات جستجو و نجات
۴۴	 الف) تجهیزات شخصی و انفرادی امدادگر
۴۵	 ب) تجهیزات امداد و کمک‌های اولیه
۴۵	 وسایل جعبه کمک‌های اولیه
۴۵	 تجهیزات امدادی
۴۵	 ج) تجهیزات نجات
۴۵	 ج-۱: ابزار ایمنی و هشدار
۴۶	 ج-۲: ابزار روشنایی
۴۶	 ج-۳: ابزار سبک دستیابی به مصدوم
۴۷	 ج-۴: ابزار نیمه سنگین دستیابی به مصدوم
۴۷	 ج-۵: ابزار آبگیری و آبدهی
۴۷	 ج-۶: ابزار تعمیر سبک
۴۷	 ج-۷: ابزار اطفاء حریق

۴۷	ج-۸: ابزارغواصی
۴۸	ج-۹: تجهیزات کوهستان (کوهنوردی، سنگنوردی)
۴۸	نیاز به ایمنی
۴۸	نکات مهم در عملیات نجات:
۴۹	توصیه‌هایی برای نجات گران
۵۰	خطرهایی که هنگام عملیات بوجود می‌آید
۵۱	فصل سوم: دسترسی به بیمار
۵۱	مقدمه
۵۲	رکان آزاد سازی
۵۴	ایمنی بیمار و حاضران در صحنه
۵۶	مدیریت صحنه حادثه
۵۷	مهمترین نکات مورد توجه در ارزیابی صحنه حادثه
۵۸	آماده شدن برای انتقال بیمار
۶۱	برای حفظ ایمنی خود
۶۱	در صحنه آتش سوزی
۶۳	فصل چهارم: امداد در کوهستان
۶۳	مقدمه
۶۴	امداد در کوهستان
۶۴	پوشاک و وسایل کوهنوردی
۶۴	الف: پوشاک انفرادی
۶۷	ب- وسایل گروهی و فنی در کوهنوردی
۷۲	جهت یابی در کوهستان
۷۳	راههای جهت یابی در روز
۷۴	راههای جهت یابی در شب
۷۴	معرفی GPS
۷۵	تغذیه در کوهستان
۷۶	الف: آب
۷۶	ب: املاح
۷۷	ج: قندها (کربن هیدراتها)
۷۷	د: چربی ها
۷۷	ه: پروتئین ها

۷۷	ر: ویتامین
۷۹	ز: مواد معدنی
۸۰	چند نکته
۸۰	نکات ایمنی قبل از اجرای برنامه کوهنوردی یا عملیات نجات
۸۰	جمع آوری اطلاعات کامل و جامع
۸۱	رعایت نکات ایمنی در حین اجرای عملیات
۸۱	ایمنی در هنگام استفاده از طبیعت کوهستان
۸۲	پیش بینی وضع هوا در کوهستان
۸۲	راه های پیش بینی وضع هوا
۸۲	پیش بینی وضع هوا با توجه به ابرها
۸۳	وقتی که هوا رو به خوبی خواهد رفت (آفتابی می شود)
۸۳	وقتی رابد و بادی خواهد شد
۸۳	بیماری های ارتفاع
۸۳	مهمترین علائم کوه گشتگی
۸۴	علل بیماری ارتفاع چیست؟
۸۴	علائم ادم مغزی
۸۵	علائم ادم ریه
۸۵	درمان
۸۶	داروهای پیشگیری کننده
۸۷	نکات بسیار مهم در پیشگیری از بیماری های ارتفاع
۸۹	فصل پنجم: امداد در سیلاب و رودخانه
۸۹	مقدمه
۹۱	جهت ها و سیمای کلی رودخانه
۹۱	جهت های رود
۹۱	سیمای کلی رودخانه
۹۲	آب و موانع
۹۲	لایه های آب
۹۳	عوارض رودخانه
۹۳	خطرات رودخانه
۹۴	مقیاس بین المللی درجه دشواری رودخانه ها
۹۴	پانزده نکته قطعی نجات در سیلاب

۹۵	چهار سطح آموزشی نجات در سیلاب
۹۶	ارتباطات (علائم و اشاره ها)
۹۶	علائم بصری
۹۶	علائم صوتی
۹۶	مراحل جستجو و نجات
۹۷	روش دستیابی و انتخاب شیوه نجات
۹۷	ریسک عملیات
۹۷	ملاحظات پزشکی در سیلاب
۹۸	ضایعات نخاعی
۹۹	جهت نجات
۱۰۰	تخت های روان ویر
۱۰۰	تجهیزات امدادی جانگ
۱۰۱	تجهیزات نجات و آب سرد استفاده در بالگرد
۱۰۱	بقا در آب
۱۰۱	عبور از رودخانه
۱۰۳	عبور با استفاده از کارگاه فنی
۱۰۴	نکات کلیدی
۱۰۴	خود نجاتی
۱۰۵	خود نجاتی در امواج
۱۰۵	خود نجاتی با استفاده از کیسه پرتابی نجات
۱۰۶	زاویه عبور
۱۰۷	خود نجاتی از سدهای کوتاه
۱۰۸	استفاده از غریال
۱۰۸	آزاد سازی قایق
۱۰۹	اقدام به رها سازی قایق
۱۱۱	جستجو و نجات در سیلاب (مقدمات)
۱۱۱	مراحل جستجو در سیلاب (وظایف فرمانده جستجو)
۱۱۱	اصول کلی آبهای تند
۱۱۲	ارزیابی خطر
۱۱۳	روش پرتاب از بالای شانه کیسه پرتابی نجات
۱۱۳	استفاده از کیسه پرتابی نجات (نحوه پرتاب) (شکل شماره ۲۶)

۱۱۳.....	ملاحظات استفاده از کیسه پرتابی نجات
۱۱۵.....	نجات پاندولی
۱۱۵.....	دستور العمل صحنه عملیات نجات در تندآب
۱۱۶.....	تله‌های نجات غریق
۱۱۷.....	تله نجات کارلسون
۱۱۷.....	اجرای روش نجات کارلسون
۱۱۸.....	استفاده از شیلنگ‌های باد شده آتش‌نشانی
۱۱۸.....	نجات افراد نیمه جان
۱۱۹.....	کانال‌های آب
۱۲۰.....	نجات از روی پل‌ها
۱۲۱.....	بهارهای دوقطه‌ای و چند نقطه‌ای
۱۲۳.....	فصل ششم: امداد و نجات در چاه
۱۲۳.....	مقدمه
۱۲۴.....	تعریف چاه
۱۲۴.....	انواع چاه‌های ساختمان
۱۲۵.....	اجزاء تشکیل دهنده چاه در خصوص شناخت حادثه سازها
۱۲۶.....	طوقه چینی گلدانی
۱۲۶.....	انواع زمین
۱۲۷.....	ایمنی سبیک
۱۲۸.....	عملیات کمک‌های اولیه برای افراد مسموم شده در اثر هیدروژن سولفور
۱۲۸.....	اقدامات اورژانس
۱۲۹.....	آمونیاک
۱۳۰.....	گاز کربنیک
۱۳۱.....	گاز متان
۱۳۲.....	در صورت تماس مایع متان با پوست
۱۳۳.....	کمبود اکسیژن
۱۳۳.....	نکاتی در مورد حفاری و نحوه عملیات در چاه
۱۳۳.....	عوامل مخرب چاه
۱۳۴.....	فرو ریختن چاه‌های فاضلاب
۱۳۵.....	حوادث چاه
۱۳۶.....	نحوه عملیات در حادثه چاه

۱۳۷	ابزار مورد نیاز جهت مواجهه با حوادث چاه
۱۳۷	اطلاعات ضروری در رابطه با چاه منازل
۱۳۹	فصل هفتم: امداد و نجات در معادن
۱۳۹	مقدمه
۱۴۰	امداد و نجات در معادن
۱۴۱	تقسیم بندی معادن از دیدگاه عملیات امداد و نجات
۱۴۱	معادن رو باز
۱۴۱	معادن زیرزمینی غیر زغال سنگ
۱۴۱	معادن زیرزمینی زغال سنگ
۱۴۱	برسنا مستقر امداد و نجات
۱۴۲	پرسنل غیر مستقر امداد و نجات
۱۴۲	جارت سازمانی امداد و نجات
۱۴۲	الف- جوخه‌ی عملیات امداد و نجات
۱۴۲	ب- جوخه‌ی آتش نشانی
۱۴۲	گروه امداد و نجات
۱۴۳	پایگاه امداد و نجات
۱۴۴	وظایف واحد امداد و نجات در مواقع عادی
۱۴۵	مسئول عملیات امداد و نجات
۱۴۶	مسئول جوخه‌ی عملیات امداد و نجات
۱۴۷	دستورالعمل آموزشی دوره امداد و نجات در معادن
۱۴۷	دوره‌ی آموزشی کمکهای اولیه
۱۴۸	اقدامات اولیه در زمان بروز سانحه
۱۵۰	شرح عملیات امداد و نجات در زمان بروز سانحه
۱۵۵	وظایف جوخه امداد و نجات هنگام مواجه با مصدوم
۱۵۷	فصل هشتم: برق گرفتگی
۱۵۷	مقدمه
۱۵۸	برق گرفتگی
۱۵۸	تقسیم بندی برق گرفتگی
۱۵۸	۱- با ولتاژهای بالا
۱۵۸	۲- با ولتاژهای پائین
۱۶۰	صدمات برق گرفتگی

۱۶۱	 علائم و نشانه ها
۱۶۱	 علائم عمومی بروز برق گرفتگی
۱۶۱	 علائم و نشانه ها
۱۶۱	 پوست
۱۶۱	 سیستم عصبی
۱۶۲	 سیستم قلب و عروقی
۱۶۲	 سیستم تنفسی
۱۶۲	 سیستم گوارشی
۱۶۲	 سیستم عضلانی - اسکلتی
۱۶۲	 سیستم کلیوی
۱۶۲	 عفونت
۱۶۲	 سایر ادم ها
۱۶۳	 اقدامات امدادی فوری
۱۶۳	 در مورد سوختگی ها سطحی
۱۶۳	 سوختگی های شدید
۱۶۴	 اختلالات و عوارض بعدی پس از برق گرفتگی
۱۶۴	 اختلالات و عوارض بعدی پس از برق گرفتگی
۱۶۴	 ۱- اختلالات قلبی عروقی
۱۶۵	 ۲- اختلالات و ضایعات عصبی
۱۶۵	 ۳- اختلالات حسی (شوایی و بینایی)
۱۶۶	 روشهای پیشگیری از خطرات برق
۱۶۶	 تامین حفاظت بوسیله ایزوله کردن شخص
۱۶۷	 حفاظت در مورد اتاق یا محفظه هایی که بدنه آنها دارای پتانسیل پتانسیل پتانسیل باشد
۱۶۷	 تامین حفاظت بوسیله ایزوله کردن سیم ترانسفورماتور از زمین
۱۶۸	 تامین حفاظت بوسیله اتصال دادن به زمین
۱۶۸	 تامین حفاظت افراد بوسیله رله دیفرانسیل
۱۶۹	 فصل نهم: نجات شخص بهمن زده
۱۶۹	 مقدمه
۱۷۱	 نجات شخص بهمن زده
۱۷۱	 نجات به وسیله شخص بهمن زده یا خودنجات دهی
۱۷۳	 نجات به وسیله گروه

۱۷۳	تقاضای کمک از دیگران
۱۷۴	نجات به وسیله تیم سازمان یافته
۱۷۷	خلاصه نکات ایمنی
۱۷۸	مراقبت و کمک به مصدومین
۱۷۸	حمایت‌های اساسی و حیاتی
۱۷۹	ثابت نگه داشتن سر و گردن
۱۸۰	صدمات سر
۱۸۱	شوکت
۱۸۱	سرمازدگی
۱۸۲	بیخ زدگی
۱۸۳	تشخیص و ارزیابی
۱۸۴	معالجه جراحات
۱۸۴	جلوگیری از صدمات بیشتر
۱۸۴	حمل و نقل
۱۸۵	خلاصه موارد ایمنی
۱۸۵	تجهیزات ایمنی
۱۸۷	فصل دهم: مواد خطرناک
۱۸۷	مقدمه
۱۸۸	تعریف مواد خطرناک
۱۸۸	بوسترها و اطلاعاتی‌های بارگیری
۱۹۲	استفاده از حواس
۱۹۳	منابع
۱۹۳	آموزش مورد نیاز بوسیله قانون
۱۹۵	راهکارهایی برای امداد رسانی
۱۹۶	مدیریت حادثه
۱۹۶	برنامه‌ریزی قبل از حادثه
۱۹۷	استفاده از برنامه
۱۹۷	تعیین درجه امنیت مناطق
۱۹۸	منطقه داغ
۱۹۹	منطقه گرم
۱۹۹	منطقه سرد

۲۰۰	شکل شماره ۳- تعیین درجه امنیت
۲۰۱	عملیات اورژانسی
۲۰۵	فصل یازدهم: آشنایی با سازمانهای امدادی
۲۰۵	مقدمه
۲۰۶	سازمان بهداشت جهانی
۲۰۶	اساسنامه و تاریخچه سازمان بهداشت جهانی
۲۰۷	وظایف و مأموریت‌ها
۲۰۷	ساختار
۲۰۸	سازمان انتقال خون ایران
۲۰۹	پیشینه
۲۱۰	فعالیت‌ها در سطح کشور
۲۱۰	وظایف
۲۱۰	درمانگاه‌ها
۲۱۱	انواع امدادی
۲۱۲	عوارض احتمالی امداد
۲۱۲	تاریخچه اورژانس در ایران و جهان
۲۱۲	تاریخچه اورژانس پیش بیمارستان
۲۱۸	سابقه اورژانس پیش بیمارستانی در کشور ایران
۲۱۹	وظایف مرکز اورژانس
۲۲۰	سیستم اورژانس پیش بیمارستانی EMS
۲۲۱	اجزای اصلی اورژانس پیش بیمارستانی
۲۲۱	مأموریت در فوریت‌های پزشکی
۲۲۳	نهیست بین‌المللی صلیب سرخ و هلال احمر
۲۲۴	اصول هفتگانه نهیست
۲۲۴	اهداف چهارگانه
۲۲۴	اعضا
۲۲۵	کمیته بین‌المللی صلیب سرخ
۲۲۵	فعالیت‌های صلیب سرخ در طول دوران صلح
۲۲۵	تأسیس سازمان صلیب سرخ
۲۲۶	برج صلیب سرخ
۲۲۷	آشنایی با سازمان امداد و نجات جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران

۲۲۸	معرفی سازمان جوانان جمعیت هلال احمر
۲۲۸	تاریخچه سازمان جوانان جمعیت هلال احمر
۲۳۰	سازمان داوطلبان
۲۳۰	مؤسسه آموزش عالی علمی - کاربردی هلال احمر ایران
۲۳۰	معاونت بهداشت، درمان و توانبخشی
۲۳۰	سازمان نذارات پزشکی
۲۳۱	دفتر امور زنان جمعیت هلال احمر
۲۳۱	شرکت خدمات هلیکوپتری نوید
۲۳۱	شرکت سرمایه‌گذاری هلال احمر ایران
۲۳۲	مجمع بارویی درمانی هلال احمر ایران
۲۳۳	مراکز تخصصی مجسمه
۲۳۳	فعالیت‌های بین‌المللی جمعیت هلال احمر
۲۳۴	سازمان آتش‌نشانی
۲۳۴	شرح وظایف
۲۳۴	تاریخچه آتش‌نشانی در ایران
۲۳۵	حرفه آتش‌نشان
۲۳۷	اصول عمومی عملیات نجات در سوانح
۲۳۷	شرایط حادثه
۲۳۹	آشنایی با تاریخچه پلیس در ایران
۲۴۲	راهنمای شناخت علائم خطر
۲۴۲	علائم مربوط به گازها
۲۴۲	علامت مربوط به مایعات قابل اشتعال
۲۴۴	مواد خورنده
۲۴۴	انواع بلاکاردهای قابل حمل بر روی وسایل نقلیه حامل مواد خطرناک

امروزه یکی از ابزارهای توسعه هر کشوری در گرو توسعه نیروی انسانی بوده و تحقق این موضوع در سایه ارتقای سطح سلامت بطور اعم می‌باشد. با توجه به اینکه حوادث و سوانح دومین علت مرگ و میر در کشور ایران می‌باشد، سیاست وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی بر پایه توسعه و ارتقاء علمی - عملی مراقبتهای پیش بیمارستانی می‌باشد. مراقبتهای پیش بیمارستانی علاوه بر کاهش میزان مرگ و میر ناشی از سوانح و تصادفات و حوادث عروقی قلبی و مغزی، نقش چشمگیری در کاهش عوارض بیماریها و معلولیتهای ناشی از سوانح دارد، لذا در این خصوص وجود و راه اندازی مراکز اورژانس پزشکی از اهمیت خاصی برخوردار می‌باشد. امید است با توسعه پایگاههای اورژانس و تجهیز آنها به امکانات و تجهیزات پیشرفته پزشکی بویژه آمبولانسهای جدید و در نهایت آموزش مداوم پرسنل مربوطه، گام اساسی در این خصوص برداشته شود.

و من احیاء فکانما حیاء الناس جميعاً (قران کریم - سوره مائده آیه ۳۲)

هر که انسانی را زندگی بخشد، مانند آن است که به همه مردم زندگی بخشیده است

نظام فوریتهای پزشکی در کشور ایران با چالشهای متعددی تشکیل شده و سازمانهای آن به تعامل دستگاههای مختلف جامعه نیازمند است اما بی تردید نقش کلیدی نیروهای انسانی آموزش دیده و ماهر در مقابله با فوریتها غیر قابل انکار است.